

Spm. nr. S 457

4) Til udenrigsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Skal udenrigsministerens besvarelse den 1. november 2000 af spørgsmål nr. S 218 samt den efterfølgende diskussion heraf fortolkes på den måde, at USA ud fra en dansk juridisk vurdering har hjemmel i Forsvarsoverenskomsten af 27. april 1951 og/eller andre aftaler, overenskomster, traktater m.v. til at installere NMD-systemet på Thulebasen eller andre steder i Grønland, herunder til at ændre eller opgradere allerede eksisterende installationer uden forudgående tilladelse hertil fra Danmark eller Grønland?«

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): USA har åbent kontaktet Danmark, redegjort for sine overvejelser om modernisering af Thuleradaren og har gjort det på et tidligt tidspunkt.

Siden har der været løbende og tætte kontakter med USA, som Grønlands hjemmestyre naturligvis har deltaget i. Senest i forbindelse med de dansk-grønlandske-amerikanske konsultationer i august i Grønland tilkendegav man fra amerikansk side, at man i forhold til Thuleradaren ikke ville tage skridt, der strider imod danske og grønlandske ønsker.

Det har jeg allerede meddelt hr. Skaarup i begyndelsen af november, hvor hr. Skaarup stillede et tilsvarende spørgsmål, men jeg kan altså i dag som dengang konstatere, at sagen er fuldstændig klar. Der er fuld politisk enighed mellem USA og Danmark/Grønland om denne sags håndtering, og jeg agter ikke at begive mig ind i nogen teoretisk juridisk diskussion i den anledning.

Peter Skaarup (DF):

Det er rigtigt, at jeg ved en tidligere lejlighed har stillet spørgsmål, der er i samme boldgade, og grunden til det er jo, at det er meget svært at få regeringens holdning til de her ting.

Det er helt utroligt for mig at opleve, at vi ikke kan få et klart svar på, om aftalen af 1951 giver amerikanerne direkte ret, altså alene ret for dem til at placere yderligere systemer på Thulebasen eller andre steder på Grønland.

Umiddelbart virker det, som om regeringen ikke vil sige, at den aftale gør det, men det er meget svært at få den bekræftelse.

Jeg må sige, at hvis jeg ser på det svar, jeg fik i en tidligere spørgetid, og det svar, jeg har fået i

dag, så er det for mig ensbetydende med, at amerikanerne har den ret, og det vil jeg godt bede udenrigsministeren bekræfte: Amerikanerne har den pågældende ret. Men det kan godt være, at de i den nuværende situation ikke ønsker at benytte sig af den ret.

Men er det ikke korrekt, at de har ret til at gøre, hvad de vil?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Hr. Peter Skaarup har i dag og tidligere fået et fuldstændig klart svar: Der er fuldstændig enighed mellem Danmark/Grønland på den ene side og USA på den anden side om, hvordan denne sag skal håndteres.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det er vigtigt, at regeringen melder ud, hvad de juridiske realiteter i den her sag er. For her er det jo tilfældet, at Danmark har en meget vigtig geografisk placering via Grønland, og vi står måske på det her område med et af de mest vigtige udenrigspolitiske spørgsmål for Danmark overhovedet gennem de sidste 10-20 år. Der er nogle konsekvenser, der er meget vigtige og interessante for alle parter her i landet.

Vi ved som bekendt ikke, hvem der er den næste amerikanske præsident, men vi ved, at den nye præsident på en eller anden måde skal tage stilling til, hvad han ønsker at gøre i forhold til den her situation.

Derfor synes jeg, det er utrolig vigtigt, at det juridiske stof er fuldstændig klart. Jeg må tage det, som udenrigsministeren har sagt i dag, som udtryk for, at amerikanerne har den pågældende ret til at udstyre Grønland og Thuleradaren med det, som de ønsker, for at kunne opbygge deres NMD-system, der skal dække USA's område.

Men jeg synes, det er vigtigt, at regeringen fortæller, hvad det præcist er, der er tilfældet med de her ting, og jeg kan kun tage det som en bekræftelse på, at det er det, der er tilfældet.

Jeg må så sige, at hvis det er tilfældet, så har det jo også nogle konsekvenser for de holdninger, vi må have til de her ting i Danmark.

Jeg mener f.eks. for Dansk Folkepartis vedkommende, at vi godt kunne tænke os, at man så på en genforhandling af den aftale, for spørgsmålet er: Selv om vi er venner af USA og er glade for USA – skal vi så give USA ret til i længden at have en fortrinsstatus i forhold til det her, hvor de kan gøre, hvad de vil i forhold til Danmark?